

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-70-168>

УДК 657

РОЗКРИТТЯ ПАРАМЕТРІВ ФІСКАЛЬНИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА В ІНТЕГРОВАНІЙ ЗВІТНОСТІ

DISCLOSURE OF THE FISCAL CALCULATIONS PARAMETERS OF THE COMPANY IN THE INTEGRATED REPORT

Шерстюк Олександр Леонідович

доктор економічних наук, доцент,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9866-511X>

Бездушна Юлія Сергіївна

доктор економічних наук, професор,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5924-0805>

Жук Валерій Миколайович

доктор економічних наук, професор,
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1367-5333>

Sherstiuk Oleksandr, Bezdushna Yuliia, Zhuk Valerii
National Scientific Center «Institute of Agrarian Economics»

У статті характеризуються аспекти висвітлення інформації щодо фіскальних розрахунків підприємства у формах інтегрованої звітності. потреба у розкритті відповідних даних у формах публічної звітності, що, з одного боку, сприятиме отриманню користувачами належного розуміння різних аспектів діяльності підприємства, з іншого – матиме обов'язковий характер і, головне – універсальний підхід до її формування. Зазначене можливо реалізувати шляхом відображення наведених та інших даних, пов'язаних з фіскальними розрахунками підприємства, у формах інтегрованої звітності. До фіскальних розрахунків пропонується відносити розрахунки за податками та іншими обов'язковими платежами, платежі, в яких бере участь підприємство внаслідок отримання та використання державних ресурсів, реалізації бюджетних державних програм, а також – інших розрахунках, пов'язаних з передачею державі чи отримання підприємством від неї ресурсів. При складанні інтегрованої звітності необхідно врахувати предметну характеристику рішень користувачів, що приймаються на основі даних про фіскальні розрахунки підприємства, що формалізується, виходячи з необхідності впливу на ініціаторів, організаторів та виконавців господарських операцій, взаємодії з державою, суспільством, постачальниками та замовниками, а також управління активами, зобов'язаннями та власним капіталом підприємства.

Ключові слова: інтегрована звітність, інформаційні потреби, фіскальні розрахунки, оподаткування, користувачі інтегрованої звітності, показники.

The results of the study indicate the need to publish relevant data in public reporting forms, which, on the one hand, will contribute to the correct understanding by users of the fiscal aspects of the enterprise's activities, on the other hand, will have a mandatory nature and, most importantly, a universal approach to its formation. This can be implemented by reflecting data related to the enterprise's fiscal calculations in integrated reporting forms. The purpose of the article is to identify and formalize the main substantive characteristics of indicators regarding tax and other fiscal calculations of the enterprise for their reflection in integrated reporting. To achieve the goals of the study, general scientific and specialized methodological techniques were used. It is proposed to attribute to the budget calculations for taxes and other mandatory payments, payments in which the enterprise participates as a result of receiving and using state resources, implementing budget state programs, as well as other calculations related to the transfer to the state or receipt by the enterprise from it of funds. When compiling integrated reporting,

it is necessary to take into account the objective characteristics of users' decisions, which are made on the basis of data on the enterprise's tax calculations, which is formalized based on the need to influence the initiators, organizers and executors of economic transactions, interaction with the state, society, suppliers and customers, as well as management of assets, liabilities and equity of the enterprise. The indicators of integrated reporting on the fiscal calculations of enterprises are proposed to include a description of the selected taxation system, the volume of fiscal payments, the source of fiscal payments, data on the benefits used when paying fiscal payments, parameters of savings when paying fiscal payments that are not related to benefits and surpluses when paying fiscal payments, as well as the impact of fiscal payments on the results of the enterprise's activities. Integrated reporting information on the fiscal calculations of an enterprise should take into account the needs of its users in obtaining data that will allow assessing the level of dynamics and structure of the relevant payments, their impact on the activity and its results.

Keywords: integrated reporting, information needs, fiscal calculations, taxation, integrated reporting users, indicators.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. Формування фінансової та іншої інформації щодо характеристик і результатів діяльності підприємств обумовлюється необхідністю реалізації інформаційних запитів зацікавлених осіб. Такі запити можуть стосуватися змісту господарських операцій, їх результатів, характеристик використаних ресурсів, параметрів прийнятих управлінських рішень тощо.

Одним з аспектів господарської діяльності, який може мати вплив на рішення користувачів інформації, є розрахунки підприємства з бюджетом. Зазначені розрахунки, серед іншого, включають нарахування та сплату податків, платежів, пов'язаних зі здійсненням зовнішньоекономічної діяльності, оплатою державних послуг, розрахунки в межах реалізації бюджетних програм тощо. При цьому, здійснення фіскальних розрахунків підприємством може впливати на результати фінансово-господарської діяльності, величину його активів, зобов'язань та елементів власного капіталу, ефективність діяльності, операційну та фінансову структуру капіталу, фінансову стійкість та на інші параметри.

Зважаючи на це, існує необхідність розкриття відповідних даних у звітних формах. Як правило, це відбувається у формах фінансової та податкової звітності, яка містить інформацію стосовно розрахунку податкових зобов'язань, витрат пов'язаних з їх погашенням, а також актуального на звітну дату стану розрахунків підприємства за відповідними видами платежів. Одночасно, у звіті про прибутки і збитки відображається окремі показники, що характеризують витрати, пов'язані з нарахуванням податкових зобов'язань з непрямих податків (зокрема, податку на додану вартість), податку на прибуток, а також інших платежів до бюджету (в елементах інших витрат операційної діяльності).

Варто також відзначити, що частина фіскальних розрахунків відноситься до витрат, які не є витратами періоду, тому включаються до вартості активів підприємства, відображених у звіті про фінансово-майновий стан (балансі) підприємства. Зокрема, це стосується платежів, що здійснюються при імпорті товарів (робіт, послуг), здійснення певних реєстраційних платежів (при оплаті послуг державних органів щодо реєстрації об'єктів нерухомості) тощо. Їх величина, хоча й може мати вплив на рішення користувачів фінансової звітності, але відповідно до застосовуваної концептуальної основи розкривається у звітних формах, виходячи з професійного судження бухгалтера, тобто факультативно.

Водночас, для прийняття низки рішень стратегічного характеру важливу роль відіграє інформація, яка впливає на порядок обчислення величин, пов'язаних з фіскальними розрахунками, проте не має фінансового характеру. Зокрема, це стосується системи оподаткування, запровадженої на підприємстві, обставин його участі в реалізації державних програм, отримання державних ресурсів в якості грантів, фінансової та іншої допомоги або компенсації, ідентифікація частки державної власності в капіталі тощо. Зазначені та інші дані можуть використовуватися для оптимізації заходів планування діяльності, розробки критеріїв її ефективності, визначення способів компенсації ризиків та інших видів управлінських рішень, а також – на рішення реальних і потенційних контрагентів (власників капіталу, покупців, замовників, поставальників ресурсів тощо). Такі дані (повністю або частково) часом розкриваються в управлінській звітності, яка не є публічною і має довільний характер.

Зважаючи на це, виникає потреба у розкритті відповідних даних у формах публічної звітності, що, з одного боку, сприятиме отриманню користувачами належного розуміння

різних аспектів діяльності підприємства, з іншого – матиме обов'язковий характер і, головне – універсальний підхід до її формування. Зазначене можливо реалізувати шляхом відображення наведених та інших даних, пов'язаних з фіскальними розрахунками підприємства, у формах інтегрованої звітності.

Наведене обумовлює актуальність дослідження, результати якого висвітлені у цій статті.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аспекти формалізації інформації щодо фіскальних розрахунків підприємства, зокрема – щодо нарахування та сплати податків, у звітних формах продовжує перебувати в центрі уваги наукових досліджень. Зазначене обумовлюється важливістю відповідних даних для розуміння зацікавленими особами ролі системи оподаткування у формуванні обставин діяльності підприємства, впливу на поведінку управлінського персоналу, а також – на визначення ефективності використання ресурсів і, як наслідок, на результати діяльності.

Зокрема, аспекти оподаткування діяльності підприємств характеризують у фахових публікаціях І. Є. Волошенюк [1], Б. М. Занько [2], Я. О. Ізмайлов [3], Л. О. Мармуль, Н. П. Новак, Е. Д. Халілов, В. Д. Новак [4], О. Л. Шерстюк [5], Ф. Діпоер, Т. Жером (F. Depoers, T. Jérôme) [6], М. А. Десайі (M. A. Desai), К. Ф. Фолі (C. F. Foley), Дж. Р. Хін (J. R. Hines) [7] та інші автори.

Особливості розкриття інформації щодо фіскальних розрахунків підприємства у системі бухгалтерського обліку та фінансової звітності досліджували Л. Волчанська, Д. Юшковський [8], О. Овдій, Т. Редзюк [9], О. Б. Пугаченко, Т. В. Фоміна [10], Л. Тарасенко, К. Павлоцька [11], О. Л. Шерстюк, Т. Є. Дем'яненко [12], К. Арно (Q. Arnaud), Г. Дюма (G. Dumas) [13], П. Жоші (P. Joshi), Е. Утслі (E. Outsly), А. Перссон (A. Persson), Т. Шевлін (T. Shevlin), А. Венкат (A. Venkat) [14] та інші дослідники і практикуючі фахівці.

Значна кількість наукових публікацій присвячена ідентифікації та вирішенню проблем формування інтегрованої звітності. Зокрема, розкриваються аспекти формалізації ролі інтегрованої звітності в задоволенні інформаційних потреб суспільства (В. М. Жук [15], І. Макаренко, Ю. Серпенінова, Ж. Олексіч, О. Костенко, Ю. Пуговкіна [16], К. Де Вільєрс (C. De Villiers), Е. Р. Вентер (E. R. Venter), Р. К. К. Сяо (P. C. K. Hsiao) [17] та ін.), інтересів користувачів інформації

(З.-М. Задорожний (Z.-M. Zadorozhnyy), О. Люба (O. Lyuba), І. Омецінська (I. Ometzinska), М. Шестерняк (M. Shesternyak) [18], У. Марун (W. Maroun) [19], Ф. Вітолла (F. Vitolla), Н. Раймо (N. Raimo) [20] та ін.), а також особливості методичних підходів до підготовки інтегрованої звітності в контексті необхідності забезпечення належної якості відповідних даних (І. В. Орлов [21], О. Л. Шерстюк [22], В. А. Обенг (V. A. Obeng), К. Ахмед (K. Ahmed), С. Ф. Каган (S. F. Cahan) [23], Ф. Ріццато (F. Rizzato), А. Тонеллі (A. Tonelli), С. Фіандріно (S. Fiandrino), А. Девале (A. Devalle) [24], К. Г. П. Сенані (K. G. P. Senani), Р. Ажворд (R. Ajward), Ж. С. Кумарі (J. S. Kumari) [25], Г. Зеннаро (G. Zennaro), Г. Горацца (G. Corazza), Ф. Занін (F. Zanin) [26] та ін.) тощо.

Водночас, у наукових публікаціях, на жаль, недостатньо розкриті аспекти формування інформації інтегрованої звітності щодо фіскальних розрахунків підприємств. На нашу думку, механічне додавання зазначених даних з фінансової звітності до комплексу звітних форм, що охоплює фіскальну, податкову, статистичну та звітність про управління не може належним чином задовольнити інформаційні потреби різних користувачів.

З урахуванням зазначеного, **основним завданням дослідження**, результати якого викладені у цій статті, є ідентифікація та формалізація основних змістовних характеристик показників щодо податкових та інших фіскальних розрахунків підприємства для їх відображення в інтегрованій звітності.

Виклад основного матеріалу дослідження. Особливостями розкриття інформації в інтегрованій звітності є необхідність надання зацікавленим особам даних, заснованих на системі показників, які стосуються не лише облікових параметрів господарської діяльності та її результатів, але й інших, зокрема – не фінансових чинників їх формування. Іншими словами, інтегрована звітність «має охоплювати великий обсяг різної інформації, яка дозволяє користувачам зробити висновок про результати та перспективи розвитку підприємства, вплив його діяльності на навколишнє середовище та суспільство, об'єктивно оцінити ці результати та перспективи у ширшому контексті стійкості, розвитку суспільства в цілому» [21, с. 108].

Зокрема, до чинників формування, які мають бути враховані в цілях відображення в інтегрованій звітності розрахунків підприємства за податками та іншими обов'язковими платежами, повинні включатися «особливості

нормативно-правового регулювання, види діяльності підприємства, його географічна локація та організаційна структура, система оподаткування, функціональна структура суб'єкта господарювання, його обсяги діяльності та облікова політика, кваліфікація працівників облікової служби, характеристики інформаційних технологій тощо» [5, с. 70–72].

Для визначення інформації щодо фіскальних розрахунків підприємства, яка має бути відображена в інтересах користувачів інтегрованої звітності, насамперед, пропонуємо систематизувати їхні інформаційні очікування. Їх зміст має визначатися, виходячи зі спрямованості та характеру рішень, які приймають зацікавлені особи на підставі відповідних даних (рис. 1).

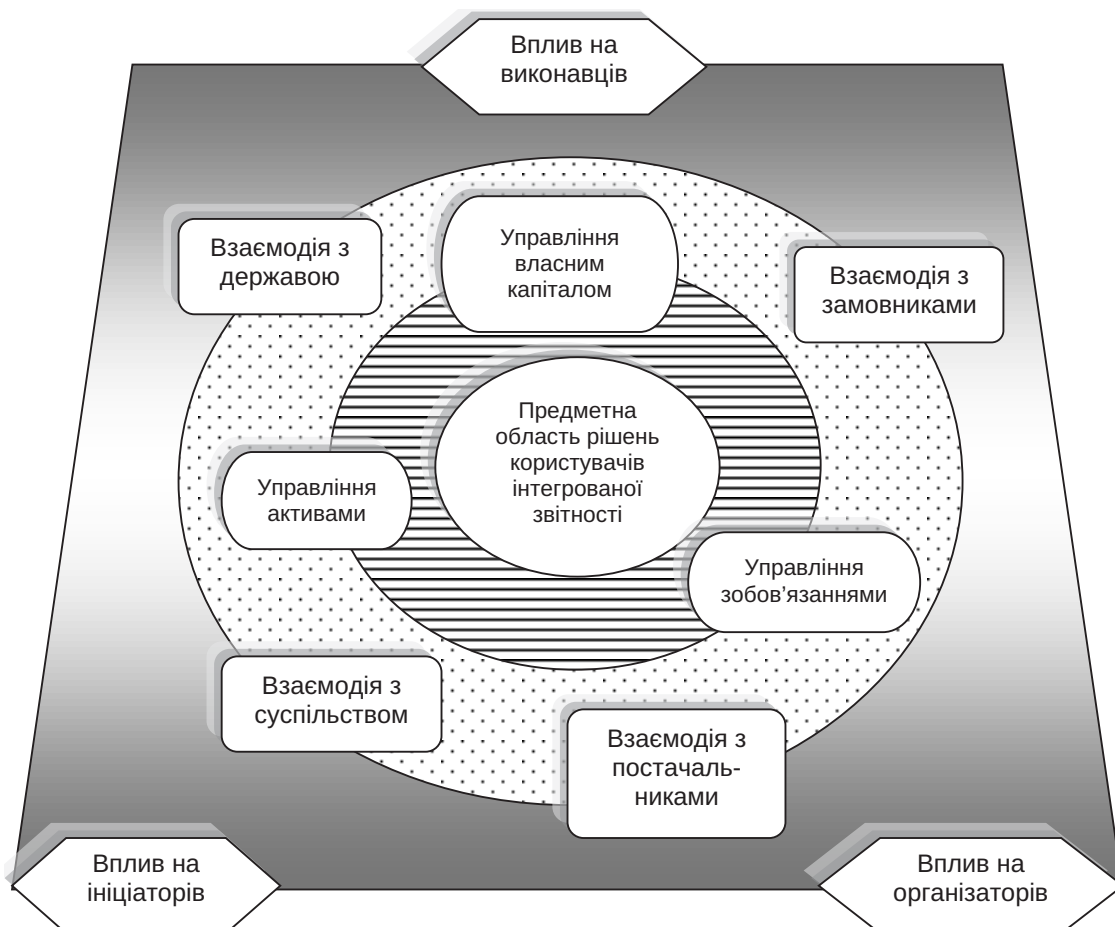
Як свідчить інформація, наведена на рис. 1, предметна область рішень користувачів інтегрованої звітності, зацікавлених в отриманні даних щодо фіскальних платежів підприємства визначається чинниками, що можуть розрізнятися не лише цілями, які, як

очікується, мають бути досягнуті внаслідок впровадження рішень користувачів, але й рівнями зазначеного впливу.

На наше переконання, саме цей аспект має бути врахований під час формування форм інтегрованої звітності з метою відображення у відповідних формах даних про розрахунки підприємства з бюджетом.

Зважаючи на це, має відбуватися систематизація і групування даних для підвищення ступеня їх розуміння зацікавленими особами та забезпечення належної ефективності їх використання.

Найбільш узагальнений рівень чинників, які впливають на рішення користувачів інформації про фіскальні розрахунки підприємств, є рівень впливу прийнятих рішень на осіб, які уповноважені здійснювати фінансово-господарську діяльність в цілому та окремі її елементи, представлені господарськими операціями або їх сукупністю у форматі сегментів. В контексті реалізації такого впливу відбувається, з одного боку делегування повно-

Рис. 1. Чинники формалізації предметної області користувачів інтегрованої звітності

Джерело: авторська розробка

важень ініціаторам господарських операцій, особам, які формалізують та імплементують алгоритми їх здійснення та безпосереднім виконавцям окремих процесів.

Ініціатори господарських операцій зацікавлені, як правило, у досягненні стратегічних, оперативних та тактичних цілей діяльності і, як наслідок, визначають основні критерії такого досягнення. Стосовно фіскальних розрахунків відповідні цілі, як правило, враховують вибір (за наявної можливості) застосовуваної форми оподаткування (загальна або спрощена), визначення критеріїв оптимізації податкового навантаження, а також балансування власних економічних, соціальних, політичних та інших видів інтересів з інтересами держави. Зокрема, це може стосуватися вибору видів діяльності, які дозволяють застосовувати спрощену систему оподаткування, максимізацію можливостей щодо використання податкових пільг, залучення державного фінансування або інших форм компенсацій, що можуть бути отримані з державного бюджету або цільового фонду, залучення держави в якості інвестора тощо.

Організатори господарських процесів з урахуванням формалізованих ініціаторами цілей і завдань визначають та розподіляють ресурси, необхідні для їх вирішення, і забезпечують реалізацію алгоритмів їх використання. При цьому, визначаються кількісні, якісні та вартісні характеристики необхідних ресурсів, враховуються технологічні вимоги, а також параметри створення продукту (виробу чи послуги). Водночас, враховуються фіскальні наслідки кожного процесу. Зокрема, використання ресурсів праці призводить до необхідності обчислення податку з доходів фізичних осіб та внесків на соціальне страхування, визнання податкових зобов'язань у разі виробництва підакцизної продукції, створення нового або перереєстрація існуючого суб'єкта господарювання викликає потребу сплати відповідних державних зборів. Натомість, виробництво певних видів продукції пов'язане з разовим або постійним скасуванням обов'язкової сплати окремих податків, отримання державного фінансування або участь у державних закупівлях може передбачати зменшення визнаних раніше податкових зобов'язань, втрата певних матеріальних активів є підставою для визнання зобов'язань перед бюджетом, здійснення окремих господарських операцій пов'язане з забрудненням навколишнього природного середовища, що є

підставою для нарахування і сплати фінансових санкцій тощо.

Виконавці господарських операцій в межах делегованих їм повноважень здійснюють заходи реалізації визначених організаторами алгоритмів. Серед іншого, до їх повноважень відноситься участь у заходах формування податкової та фінансової звітності (участь в інвентаризації, подання поточних звітів, працівники бухгалтерської служби формують показники податкових декларації, на підставі яких здійснюється сплата податків та інших обов'язкових платежів тощо). До повноважень виконавців господарських процесів може бути віднесена безпосередня обробка матеріальних ресурсів, внаслідок яких вони змінюють свою форму (сировина і матеріали трансформуються у готову продукцію, окремі види товарів отримують ознаки сировини, запаси можуть бути використані для створення об'єктів основних засобів), внаслідок чого можуть виникнути податкові зобов'язання.

Діяльність підприємства здійснюється в умовах впливу середовища, основними елементами якого є держава, суспільство, постачальники ресурсів та замовники продукції або послуг.

В контексті здійснення фіскальних розрахунків держава відіграє провідну роль, оскільки є не лише учасником окремих бізнес-процесів, але й безпосереднім їх бенефіціаром. Зважаючи на це, є підстави констатувати не лише наявність її впливу на рішення користувачів відповідних даних, але й його безумовність та невідворотність. При цьому, держава формалізує у нормативно-правових документах як правила оподаткування та здійснення фіскальних розрахунків кожного із суб'єктів фінансово-господарської діяльності, так і порядок самої діяльності та складання фінансової, податкової, митної, статистичної та інших видів звітності за її наслідками. Зазначене обумовлює потребу розкриття в інтегрованій звітності не лише фіскальні наслідки діяльності підприємства, але й параметри іншого впливу держави.

Водночас, держава через механізми реалізації своїх функцій визначає умови функціонування й інших елементів середовища, а саме – громадських організацій, інших представників суспільства, а також контрагентів підприємств (постачальників ресурсів та замовників продукції й послуг), які у власну чергу, також впливають на фіскальну складову діяльності.

Зокрема, професійні об'єднання працівників визначають мінімальні соціальні гарантії, що їх має дотримуватися підприємство у своїй діяльності. Відповідні виплати безпосередньо впливають на виникнення та необхідність погашення податкових зобов'язань підприємства, встановлюють механізми певних видів компенсацій, які можуть використовувати кошти державного бюджету та спеціалізованих фондів, а також – обов'язковість участі підприємств у заходах обов'язкового та добровільного соціального страхування (в тому числі пенсійного).

В багатьох країнах світу суспільство через громадські об'єднання визначає в інтересах держави низку критеріїв соціальної відповідальності, яким має відповідати діяльність підприємств. Зокрема, це стосується обов'язковості дотримання норм захисту природного середовища, здійснення внесків для розвитку територіальних громад, участі у благодійних заходах, фінансування освіти й надання медичних послуг, здійснення заходів щодо перекваліфікації працівників тощо. Зазначені заходи можуть здійснюватися як в обов'язковому форматі (виплата компенсацій постраждалим внаслідок порушення екологічних норм) так і у форматі фінансування на добровільних засадах (внески і пожертви на підтримку збройних сил), ініціювання заходів для збору коштів (наприклад, для допомоги хворим дітям), створення інфраструктури (для забезпечення мобільності осіб з інвалідністю), а також – шляхом участі у відповідних бюджетних програмах.

Наведені та інші заходи, переважно, супроводжуються або передачею фінансових та інших ресурсів на користь бюджету, або їх отриманням від держави для виконання певного набору заходів. Крім цього, кожен захід може бути класифікований за ознаками необхідності визнання нових податкових зобов'язань, коригування попередніх, або відсутності підстав для оподаткування.

Взаємодія підприємства з постачальниками і замовниками є найрозповсюдженішим елементом фінансово-господарської діяльності. Це означає, що будь-які розрахунки підприємства з контрагентами можуть мати обов'язкові фіскальні наслідки (нарахування та сплата податків та інших обов'язкових платежів. Особливістю такої взаємодії є те, що відповідні розрахунки прямо чи непрямо залежатимуть від повноти та своєчасності розрахунків підприємства з бюджетом. У випадку прямого впливу (зокрема – роздрібна реаліза-

ція товарів або послуг з готівковими розрахунками) господарська операція безпосередньо визначатиме необхідність визнання та погашення податкового зобов'язання з податку на додану вартість (у розрахунках з покупцями) або отримання права на податковий кредит (у розрахунках з постачальниками), оскільки платником податку є саме підприємство. Натомість, розрахунки з персоналом, який є постачальником ресурсу праці) має непрямий характер в контексті розрахунків з податком з доходів фізичних осіб, оскільки формально платником податку є отримувач грошової виплати.

Будь-яка господарська операція має за результат зміни в активах підприємства та (або) у джерелах їх формування (зобов'язаннях і власному капіталі). Ефективність діяльності підприємства оцінюється, як правило, в контексті здійснення заходів управління зазначеними показниками. В контексті зазначеного, погоджуємося з І. Є. Волошенюк, яка зазначає, що «організацію податкових розрахунків і платежів необхідно здійснювати не лише відповідно до нормативного регулювання системи оподаткування, а й керуючись методичними засадами формування у бухгалтерському обліку інформації про витрати, доходи, активи і зобов'язання з податку на прибуток, що потребують актуалізації, враховуючи мінливість фінансово-економічних відносин економічних систем» [1, с. 124].

Фіскальний аспект управління активами та джерелами їх створення охоплює наступні складові:

1) включення чи невключення (капіталізація) до вартості активів податків та інших обов'язкових платежів. Виходячи з цього, фіскальна складова вартості активів може мати суттєве значення, що впливатиме на прийняття рішень стосовно доцільності їх придбання або створення;

2) виплата відсотків за використання позикових ресурсів призводить до зменшення об'єкта оподаткування податком на прибуток. Зазначене може бути враховане при оптимізації фінансової структури капіталу підприємства;

3) виплата державі частини прибутку на її частку у власному капіталі (наприклад, у форматі дивідендів). Врахування цих платежів може потребувати додаткових грошових коштів, що негативно позначатиметься на фінансово-майновому стані підприємства.

Варто також відзначити, що існують певні платежі, які здійснюються на користь дер-

жави, хоча не пов'язані зі змістом конкретних господарських операцій. Прикладом таких платежів є податки на нерухоме майно, мито, реєстрації та дозвільні збори, фінансові санкції тощо. Такі види платежів є додатковим напрямком витрачання найліквіднішої складової активів (грошових коштів). З іншого боку, несплата може призвести не лише до фінансової відповідальності, але й до неможливості виконувати певні види господарських операцій чи здійснювати діяльність в цілому.

Зазначені та інші аспекти фіскальних розрахунків підприємства формують предметну область рішень користувачів інтегрованої звітності. Такі аспекти мають як фінансовий, так і не фінансовий характер, проте під час використання з метою обґрунтування та прийняття рішень користувачами інформації

враховуються комплексно. При цьому, різні користувачі можуть мати різні критерії для оцінювання як фінансових, так і не фінансових даних. Наприклад, під час створення нового суб'єкта підприємництва чи реорганізації існуючого одна група користувачів може бути зацікавлена у здійсненні високорентабельних видів діяльності, що передбачає оплату окремих видів державних дозволів, але такі платежі не будуть суттєвими порівняно з результатами діяльності. Натомість, інші користувачі нададуть перевагу залученню держави до власного капіталу підприємства, що, на їх думку, матиме значення для перспектив його участі в реалізації державних програм.

Для оцінювання наведених й інших аспектів фіскальних розрахунків підприємства їх фінансові та не фінансові параметри мають

Таблиця 1

**Характеристики показників інтегрованої звітності
щодо фіскальних розрахунків підприємства**

Показники	Характер	Спосіб розкриття
Обрана система оподаткування	Описовий	Загальна чи спрощена, порівняно з попереднім звітним періодом
Величина фіскальних платежів	Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім 3) Питома вага кожного виду фіскальних платежів у загальній сумі
Джерело фіскального платежу (операційні, майнові, інші; віднесені на витрати, капіталізовані)	Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім 3) Питома вага кожного виду фіскальних платежів у загальній сумі
Використані пільги з оплати фіскальних платежів	1) Описовий, з вказівкою на обставини пільги 2) Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім 3) Питома вага кожного виду фіскальних платежів у загальній сумі
Економія у сплаті фіскальних платежів, не пов'язана з пільгами	1) Описовий, з вказівкою на обставини економії 2) Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім 3) Питома вага кожного виду фіскальних платежів у загальній сумі 4) Порівняно з альтернативними варіантами
Надлишкові фіскальні платежі	1) Описовий, з вказівкою на обставини виникнення надлишку 2) Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім 3) Питома вага кожного виду фіскальних платежів у загальній сумі 4) Порівняно з альтернативними варіантами
Приріст чи зменшення фінансового результату діяльності	1) Описовий, з вказівкою на характер та обставини приросту чи зменшення 2) Розрахунковий	1) За видами платежів 2) За звітний період у порівнянні з попереднім

Джерело: авторська розробка

використовуватися комплексно, уникаючи надмірного абстрагування одного виду даних від іншого. З цією метою, інтегрована звітність має охоплювати вартісний, кількісний та якісний опис системи показників, які характеризують не лише фіскальні розрахунки, але й їх важливі наслідки. Прикладом може бути порівняльний аналіз застосування прийнятої системи оподаткування (загальної) та можливої альтернативної (спрощеної, у розрізі окремих груп). У звітності також можуть бути наведені порівняння альтернативних способів оренди об'єктів основних засобів (операційна чи фінансова), джерел отримання ресурсів (вітчизняні матимуть у своїй вартості меншу питому вагу митних платежів, ніж імпортовані), результати здійснення різних видів діяльності, що підлягають різним умовам оподаткування тощо. Загальні характеристики показників інтегрованої звітності, які можуть характеризувати фіскальні розрахунки підприємства, наведені у табл. 1.

Особливу увагу варто приділити наслідкам впливу на показники звітності застосовуваної концептуальної основи бухгалтерського обліку, оскільки різні підходи до оцінювання активів та зобов'язань, облікового вимірю-

вання господарських операцій та пов'язаних з ними витрат і доходів можуть вплинути як на самі показники звітності, так і на рішення, які формулюються на їх основі.

Висновки. Таким чином, інформація інтегрованої звітності щодо фіскальних розрахунків підприємства має враховувати потреби її користувачів в отриманні даних, які дадуть можливість оцінити рівень динаміку та структуру відповідних платежів, їх вплив на діяльність та її результати.

При цьому, зацікавлені особи мають отримати можливість визначити податкове навантаження, яке мало місце у звітному періоді, та оцінити його динаміку. В разі врахування викладених пропозицій, на основі інформації інтегрованої звітності щодо фіскальних розрахунків користувачі отримають можливість визначити алгоритми оптимізації витрат, пов'язаних з визнанням та погашенням податкових зобов'язань.

В контексті зазначеного, предметом подальших досліджень особливостей відображення в інтегрованій звітності даних про розрахунки підприємства з бюджетом мають стати аспекти планування фіскальних платежів в контексті оптимізації відповідних грошових потоків.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Волошенюк І. Є. Організація бухгалтерського обліку податкових розрахунків і платежів : автореф. дис. ... канд. екон. наук: 08.00.09. Харків, 2017. 24 с.
2. Занько Б. М. Міжнародне оподаткування доходів, що виплачуються нерезидентам: застосування ставок податку та облікові аспекти. *Інфраструктура ринку*. 2024. Вип. 77. С. 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct77-6>.
3. Ізмайлов Я. О. Досвід використання податку на додану вартість в країнах Європейського Союзу та перспективи його застосування в Україні. *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. 2020. Вип. 6. С. 67–76. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/items/caddf0c3-88a7-453f-baf0-1499f5b6bddf> (доступ: 14.01.2025).
4. Мармуль Л. О., Новак Н. П., Халілов Е. Д., Новак В. Д. Напрями удосконалення адміністрування податку на доходи фізичних осіб (ПДФО). Обліково-аналітичне забезпечення управління бізнес-процесами підприємства : Збірник тез Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції. 24-25 листопада 2021 р. Херсон : Книжкове видавництво ФОП Вишемирський В.С., 2021. С. 234–235.
5. Шерстюк О. Л. Методика внутрішнього контролю розрахунків підприємства за податками та іншими обов'язковими платежами. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Економіка і менеджмент*. 2023. Вип. 55. С. 67–76. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2023-55-9>.
6. Depoers, F., Jérôme, T. (2019). Coercive, normative, and mimetic isomorphisms as drivers of corporate tax disclosure: The case of the tax reconciliation. *Journal of Applied Accounting Research*, 21(1), 90–105. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAAR-04-2018-0048>.
7. Desai, M. A., Foley, C. F., Hines, J. R. (2006). The demand for tax haven operations. *Journal of Public Economics*, 90(3), 513–531. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2005.04.004>.
8. Волчанська Л., Юшковський Д. Податковий аспект організації обліку та аудиту податку на додану вартість. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-10>.
9. Овдій О., Редзюк Т. Особливості фінансового та податкового обліку податку на додану вартість при переході на спрощену систему оподаткування в умовах воєнного стану в Україні. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 4. С. 38–43. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-308-4-6>.

10. Пугаченко О. Б., Фоміна Т. В. Організація обліку розрахунків за податком на доходи фізичних осіб у закладах охорони здоров'я. *Економіка та суспільство*. 2024. Вип. № 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-072/2024-64-147>.
11. Тарасенко Л., Павлоцька К. Податок на додану вартість: питання організації та методики обліку. *Галицький економічний вісник*. 2022. № 1(74). С. 53–60. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.01.
12. Шерстюк О. Л., Дем'яненко Т. Є. Інтегрована звітність в контексті інформаційного забезпечення бізнес-аналізу. *Облік і фінанси*. 2023. № 4(102). С. 39–46. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4\(102\)-39-46](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4(102)-39-46).
13. Arnaud, Q., Dumas, G. (2023). Le reporting fiscal : un moyen de lutte contre l'évasion fiscale en France ? *Audit Comptabilité Contrôle Recherches Appliquées*, 3, 18, 93–118. DOI: <https://doi.org/10.3917/acra.0018.0093>.
14. Joshi, P., Outslay, E., Persson, A., Shevlin, T., Venkat, A. (2020). Does public country-by-country reporting deter tax avoidance and income shifting? Evidence from the European banking industry. *Contemporary accounting research*, 37(4): 2357–2397. DOI: <https://doi.org/10.1111/1911-3846.12601>.
15. Жук В. М. Інтегрована звітність: ретроспектива і перспектива в Україні. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 20–27. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27).
16. Макаренко І., Серпенінова Ю., Олексіч Ж., Костенко О., Пуговкіна Ю. Інтегрована звітність провідних компаній у сфері корпоративної соціальної відповідальності у ЄС та Україні: кейс-стаді та бенчмарк-аналіз. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7(1).12. DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.01.12>.
17. De Villiers, C., Venter, E. R., Hsiao, P. C. K. (2017). Integrated reporting: Background, measurement issues, approaches and an agenda for future research. *Account. Finance*, 57, 937–959.
18. Zadorozhnyy, Z.-M., Lyuba, O., Ometsinska, I., Shesternyak, M. (2023). Integrated reporting in the management of foreign economic activities of enterprises. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 4(51), 91–102. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcapter.4.51.2023.4095>.
19. Maroun, W. (2022). Corporate governance and the use of external assurance for integrated reports. *Corporate Governance: An International Review*, 30, 5, 584–607. DOI: <https://doi.org/10.1111/corg.12430>.
20. Vitolla, F., Raimo, N. (2018). Adoption of integrated reporting: reasons and benefits—acase study analysis. *International Journal of Business and Management*, 13, 12, 244–250. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijbm.v13n12p244>.
21. Орлов І. В. Якість інтегрованої звітності та її характеристики. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 1(103). С. 105–110. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-105-110](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-105-110).
22. Шерстюк О. Л. Обліковий підхід до формування інформації інтегрованої звітності. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. № 3(44). С. 75–81. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-3\(44\)-75-81](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-3(44)-75-81).
23. Obeng, V. A., Ahmed, K., Cahan, S. F. (2021). Integrated reporting and agency costs: international evidence from voluntary adopters. *European Accounting Review*, 30, 4, 645–674. DOI: <https://doi.org/10.1080/09638180.2020.1805342>.
24. Rizzato, F., Tonelli, A., Fiandrino, S., Devalle, A. (2024). Analysing SDG disclosure and its impact on integrated thinking and reporting. *Meditari Accountancy Research*, 32, 3, 803–831. DOI: <https://doi.org/10.1108/MEDAR-07-2022-1751>.
25. Senani, K. G. P., Ajward, R., Kumari, J. S. (2022). Determinants and consequences of integrated reporting disclosures of non-financial listed firms in an emerging economy. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, DOI: <https://doi.org/10.1108/JFRA-03-2022-0083>.
26. Zennaro, G., Corazza, G., Zanin, F. (2024). The effects of integrated reporting quality: a meta-analytic review. *Meditari Accountancy Research*, 32, 7, 197–235. DOI: <https://doi.org/10.1108/MEDAR-09-2023-2175>.

REFERENCES:

1. Volosheniuk, I. Іe. (2017) Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku podatkovykh rozrakhunkiv i platezhiv [Organization of accounting of tax calculations and payments]. Avtoref. dys. ... kand. ekon. Nauk / 08.00.09. Kharkiv. [in Ukrainian].
2. Zanko, B. (2024). Mizhnarodne opodatkovannia dokhodiv, shcho vyplachuiutsia nerezydentam: zastosuvannia stavok podatku ta oblikovi aspekty. [International taxation of income paid to non-residents: application of tax rates and accounting aspects]. *Infrastruktura rynku [Market Infrastructure]*, 77, 33–38. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct77-6> [in Ukrainian].
3. Izmaylov, Ya. O., Yegorova, I. G. (2020). Dosvid vykorystannia podatku na dodanu vartist v krainakh Yevropeiskoho Soiuzu ta perspektyvy yoho zastosuvannia v Ukraini [Experience of Applying Tax on Added

Value in the Countries of the European Union and Prospects for Its Use in Ukraine]. *[Ekonomichnyi visnyk. Seriya: finansy, oblik, opodatkovannia. Economic herald. Series: finance, accounting, taxation]*, 6, 67–76. Retrieved at: <https://ir.dpu.edu.ua/items/caddf0c3-88a7-453f-baf0-1499f5b6bddf> (Accessed: 14.01.2025) [in Ukrainian].

4. Marmul, L. O., Novak, N. P., Khalilov, E. D., Novak, V. D. (2021) Napriamy udoskonalennia administruvannya podatku na dokhody fizychnykh osib (PDFO) [Directions for improving the administration of personal income tax (PIT)]. *Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia biznes-protsesamy pidpriemstva : Zbirnyk tez Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi internet-konferentsii [Accounting and analytical support for the management of enterprise business processes: Collection of abstracts of the All-Ukrainian scientific and practical Internet conference]*. Kherson: Knyzhkove vydavnytstvo FOP Vyshemyrskyi V. S., pp. 234–235 [in Ukrainian].

5. Sherstiuik, O. (2023). Metodyka vnutrishnoho kontroliu rozrakhunkiv pidpriemstva za podatkami ta inshymy oboviazkovymy platezhamy [Methods of internal control of taxes and other mandatory payments by enterprises]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya: Ekonomika i menedzhment [International Humanitarian University Herald. Economics and Management]*, 55, 67–76. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-2675/2023-55-9> [in Ukrainian].

6. Depoers, F., Jérôme, T. (2019). Coercive, normative, and mimetic isomorphisms as drivers of corporate tax disclosure: The case of the tax reconciliation. *Journal of Applied Accounting Research*, 21(1), 90–105. DOI: <https://doi.org/10.1108/JAAR-04-2018-0048>.

7. Desai, M. A., Foley, C. F., Hines, J. R. (2006). The demand for tax haven operations. *Journal of Public Economics*, 90(3), 513–531. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2005.04.004>.

8. Volchanska, L., Yushkovskiy, D. (2023). Podatkovi aspekt orhanizatsii obliku ta audytu podatku na dodanu vartist [Tax aspect of organization of accounting and audit of value added tax]. *Ekonomika ta suspilstvo [Economy and Society]*, 55. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-55-10> [in Ukrainian].

9. Ovdii, O., Redziuk, T. (2022). Osoblyvosti finansovoho ta podatkovoho obliku podatku na dodanu vartist pry perekhodi na sproshchenu systemu opodatkovannia v umovakh voiennoho stanu v Ukraini [Features of the financial and tax accounting of the value added tax in the transition to the simplified taxation system in the conditions of marital state in Ukraine]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu Ekonomichni nauky [Herald of Khmelnytskyi National University. Economic sciences]*, 4, 38–43. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2022-308-4-6> [in Ukrainian].

10. Puhachenko, O., Fomina, T. (2024). Orhanizatsiia obliku rozrakhunkiv za podatkom na dokhody fizychnykh osib u zakladakh okhorony zdorovia. [Organisation of accounting for personal income tax payments in healthcare facilities]. *Ekonomika ta suspilstvo [Economy and Society]*, 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-147> [in Ukrainian].

11. Tarasenko, L., Pavlotska, K. (2022). Podatok na dodanu vartist: pytannia orhanizatsii ta metodyky obliku [Value added tax: issues of the organization and methods of accounting calculations]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk [Galician economic journal]*, 1(74), 53–60. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2022.01 [in Ukrainian].

12. Sherstiuik, O., Demianenko, T. (2023). Intehrovana zvitnist v konteksti informatsiinoho zabezpechennia biznes-analizu [Integrated Reporting in the Context of Information Support of Business Analysis]. *Oblik i finansy*, 4(102), 39–46. [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4\(102\)-39-46](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2023-4(102)-39-46) [in Ukrainian].

13. Arnaud, Q., Dumas, G. (2023). Le reporting fiscal : un moyen de lutte contre l'évasion fiscale en France ? *Audit Comptabilité Contrôle Recherches Appliquées*, 3, 18, 93–118. DOI: <https://doi.org/10.3917/acra.0018.0093>.

14. Joshi, P., Outslay, E., Persson, A., Shevlin, T., Venkat, A. (2020). Does public country-by-country reporting deter tax avoidance and income shifting? Evidence from the European banking industry. *Contemporary accounting research*, 37(4): 2357–2397. DOI: <https://doi.org/10.1111/1911-3846.12601>.

15. Zhuk, V. (2019). Intehrovana zvitnist: retrospektyva i perspektyva v Ukraini. [Integrated Reporting: A Retrospective and Perspective in Ukraine]. *Oblik i finansy [Accounting and Finance]*, 1(83), 20–27. DOI: [https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1\(83\)-20-27](https://doi.org/10.33146/2307-9878-2019-1(83)-20-27) [in Ukrainian].

16. Makarenko, I., Serpeninova, Yu., Oleksich, Zh., Kostenko, O., Pugovkina, Yu. (2023). Intehrovana zvitnist providnykh kompanii u sferi korporativnoi sotsialnoi vidpovidalnosti u YeS ta Ukraini: keis-stadi ta benchmark-analiz [Integrated reporting of CSR leading companies in the EU and Ukraine: case study and benchmark analysis]. *Journal of Innovations and Sustainability*. 2023. 7(1).12. DOI: <https://doi.org/10.51599/is.2023.07.01.12> [in Ukrainian].

17. De Villiers, C., Venter, E. R., Hsiao, P. C. K. (2017). Integrated reporting: Background, measurement issues, approaches and an agenda for future research. *Account. Finance*, 57, 937–959.

18. Zadorozhnyy, Z.-M., Lyuba, O., Ometsinska, I., Shesternyak, M. (2023). Integrated reporting in the management of foreign economic activities of enterprises. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*, 4(51), 91–102. DOI: <https://doi.org/10.55643/fcaptp.4.51.2023.4095>.

19. Maroun, W. (2022). Corporate governance and the use of external assurance for integrated reports. *Corporate Governance: An International Review*, 30, 5, 584–607. DOI: <https://doi.org/10.1111/corg.12430>.
20. Vitolla, F., Raimo, N. (2018). Adoption of integrated reporting: reasons and benefits—acase study analysis. *International Journal of Business and Management*, 13, 12, 244–250. DOI: <https://doi.org/10.5539/ijbm.v13n12p244>.
21. Orlov, I. V. (2023). Yakist intehrovanoi zvitnosti ta yii kharakterystyky [Integrated reporting quality and its characteristics]. *Ekonomika, upravlinnia ta administruvannia [Economics, Management and Administration]*, 1(103), 105–110. DOI: [https://doi.org/10.26642/ema-2023-1\(103\)-105-110](https://doi.org/10.26642/ema-2023-1(103)-105-110) [in Ukrainian].
22. Sherstiuk, O. L. (2019). Oblikovyi pidkhid do formuvannia informatsii intehrovanoi zvitnosti [Accounting approach to the formation of integrated reporting information]. *Problemy teorii ta metodolohii bukhhalterskoho obliku, kontroliu i analizu [Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control and Analysis]*, 3(44), 75–81. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-3\(44\)-75-81](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-3(44)-75-81) [in Ukrainian].
23. Obeng, V. A., Ahmed, K. Cahan, S. F. (2021). Integrated reporting and agency costs: international evidence from voluntary adopters. *European Accounting Review*, 30, 4, 645–674. DOI: <https://doi.org/10.1080/09638180.2020.1805342>.
24. Rizzato, F., Tonelli, A., Fiandrino, S., Devalle, A. (2024). Analysing SDG disclosure and its impact on integrated thinking and reporting. *Meditari Accountancy Research*, 32, 3, 803–831. DOI: <https://doi.org/10.1108/MEDAR-07-2022-1751>.
25. Senani, K. G. P., Ajward, R., Kumari, J. S. (2022). Determinants and consequences of integrated reporting disclosures of non-financial listed firms in an emerging economy. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, DOI: <https://doi.org/10.1108/JFRA-03-2022-0083>.
26. Zennaro, G., Corazza, G., Zanin, F. (2024). The effects of integrated reporting quality: a meta-analytic review. *Meditari Accountancy Research*, 32, 7, 197–235. DOI: <https://doi.org/10.1108/MEDAR-09-2023-2175>.